

3

SZÚCS LÁSZLÓ
A költő és a város

4

MOLNÁR ZSOLT
Egyenes magasság;
Keresztülengedés; Csend-
tükör; Dőlésszegen túli
magány (vers)

8

JUHÁSZ ZSUZSANNA
Deus ex machina; Egy
másik fény; Hat kemény
sor; Béke; Szólószonáta;
Lőlap nélkül – (Cím nélkül
helyett); Világképlet; Csíra
(vers)

11

DINÓK ZOLTÁN
Elek és a gyógyszer;
A varjak átrepülnek
a határokat (próza)

15

CSONTOS MÁRTA
Az éjszaka képei – Berda
József Barátom arca üzen
című versének soraira;
Még egy nap; Lényeglátó
(vers)

18

LŐRINCZ JÓZSEF
Ablakok; Előnyös hely;
Fekete vers; Halmaz
Kilencedik emelet;
Mélységek; Nézőpontok
(vers)

21

SZAMOS MARIANN
Lakodalom (próza)

23

SAITOS LAJOS
Hommage à Ady Endre;
Három parafrázis; Por
Isten szemében (vers)

27

TÓTH ÁGNES
Ködben; Remény; Mikor;
Azt kérdezed (vers)

29

SZOMBATI ISTVÁN
Hazajöttél, Ráhel?;
Fácánszonáta; Miért jöttél,
Maszat? (próza)

34

SZILÁGYI ALADÁR
Behúz, megnyer és
kíváncsivá tesz – Németh
László színházi plakátjairól

46

ALFÖLDI IMRE
Téjfoggal kőbe (4.) –
Regényes önéletrajzi
krónika apámról
s magamról

50

FRIED NOÉMI LUJZA
Mire jó a kulturális
stratégia?

56

PÉTER I. ZOLTÁN
Volt egyszer egy váradi
újságíróklub

59

BOKA LÁSZLÓ
A lírai disszonancia
momentumai. Babits
és Kosztolányi Arany-képe
– száz év távlatából –
(I. rész)

68

TÓTH HAJNAL
A játék jósága a VI.
HolnapUtán Fesztiválon

79

Kritika

HORVÁTH GIZELLA
Mindeközben (meanwhile)
– Ozsváth Zsuzsa kiállítása

81

FALUVÉGI ANNA
Életlehetőségek
a jóvátételre (Balázs Ildikó
A tűzdobáló c. könyvéről)

83

NAGY ORSOLYA
Érzelmes gúnyrajz egy
álmáról – James Franco:
A katasztrófaművész

87

SIMON JUDIT
Szatmári Lorca-előadás
váradi vendégművésszel

92

Törzsasztal

GRECSÓ KRISZTIÁN
Az emlékezésnek fontos
része a felejtés

SZÚCS LÁSZLÓ

A költő és a város

Úgy eltelt ez a negyedszázad felettünk, velünk, hogy szinte észre sem vettük. Sokáig azt mondogattuk, ez egy átmeneti kor, azt tudtuk, hogy honnan, de nem igazán, hogy hová tartunk, s milyen is ez a kor, amiben benne vagyunk. Bezzeg Horváth Imre milyen sokféle, jól meghatározható korban élt. Beleszületett Margittán a boldog békeidőkbe, igazi polgári miliőbe, másfél évtizedig kortársa volt Adynak. Aztán felcseperedett a világháborúban, majd felnőtt lett a román királyságban, költővé vált, kisebbségi költővé. Később jött egy újabb történelmi korszak, a bécsi döntés évei, amikor már sikeres és termékeny alkotó, sorra jelennek meg könyvei, sorra írja jelentős költeményeit, köztük egyfajta korszakzárásként a legismertebb versévé váló *A sárga házat* 1946-ban.

Aztán megint jelentős fordulat, benne a mindmáig vitatott, az életművet beárnyékoló, kicsit röstelt időszak is, amikor a népi demokrácia vezető költőjévé, állami díjakkal elismert költőjévé válik, olyan versekkel, amelyekről Bajor Andor mondta: „Elovvassuk ezeket is, Imrém, s el is felejtjük, de a Sárga házat nem felejtettük el.” Bizony mindig gyanús, amikor valamiféle jelzője támad a demokráciának.

De az idők újra változnak, és Horváth Imre – akit a kortársak emlékezete szerint már negyvenévesen is Imre bácsiztak – visszatér korábbi, eredeti hangjához, s lesz a négysorosok mestere, olyan szövegekkel, amelyeket Kányádi Sándor, Hubay Miklós és mások is kedvencüknek tekintettek.

S költőnk megéli azt a kort is, amit rendszerváltásnak nevezünk, túl a nyolcvanon is felbukkan jellegzetes alakja a

városban, be-betér a szerkesztőségbe is. A tollat sem teszi le, még 1992-ből is vannak versei. Huszonöt esztendővel ezelőtt, 1993. április 11-én, a költészet napján hunyt el csendesen. Ahogy élt. Az egyik legjelentősebb huszadik századi váradi költői örökséget hagyta ránk, amivel eddig nem sáfarkodtunk jól. Hiszen bár terveztük, nem lett szobra a városban, verseinek összkiadása sem hagyta el a nyomdát. Ez most a legfontosabb feladat, hogy mindig legyen a váradi könyvesboltok polcain Horváth-kötet.

Kultusza él, történetei élnek még, ám az életmű nincs jelen igazán a városban s a szélesebb értelemben vett irodalmi köztudatban. Úgyhogy van még dolgunk, s nem ő az egyetlen, akivel szemben ilyen kötelezettségeink vannak. A költő megérdemli, hogy a város figyeljen a művére, a város megérdemli, hogy e költészet az övé legyen, ne csupán holt érték, lapok közé zárt sorok egy polcon.

(Elhangzott 2018. április 11-én
a Rulikowski temetőben,
Horváth Imre sírjánál.)

A CÍMLAPON: NÉMETH LÁSZLÓ: F. E.-vallomások

A HÁTSÓ BORÍTÓN: NÉMETH LÁSZLÓ: Mágias Miska

A Várad folyóirat
működését a Bihar Megyei Tanács
biztosítja

Támogatónk
a Communitas
Alapítvány